1847. **N°. 27.**

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 2 April.

De GOUVERNEUR der Provincie *DRENTHE* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de 3e zitting van den Militieraad voor deze provincie, welke bestemd is *ter beoordeeling en goedkeuring der plaatsvervangers en tot regeling van hetgeen betrekking heeft tot de nummerverwisseling*, voor de ligting van 1847, in de Hoofdplaats *Assen* zal worden geopend op *dingsdag den 6 April aanstaande*, en dat voorts de betrokken personen zich voor dien Raad zullen moeten sisteren: uit het kanton *Assen*, op woensdag den 7 April 1847; uit het kanton *Meppel*, op donderdag den 8 April 1847; uit het kanton *Hoogeveen*, op vrijdag den 9 April 1847; uit het kanton *Emmen* en uit de *koloniën der Maatschappij van Weldadigheid* op zaturdag den 10 April 1847, telkens des voormiddags te negen uur.

De Gouverneur voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Nederland.

Den 27 's namiddags werd ZM. de Koning door een gevoel van benaauwdheid in de hartstreek aangedaan, gepaard met sterke hartkloppingen. Eene aderlating werd noodig geacht, waarop weldra beterschap volgde. Den 28 heeft zich 't gevoel van benaauwdheid en de hartkloppingen, herhaald. Den 29 heeft ZM. zeer rustig doorgebragt: tegen den morgen vertoonde zich eenige koorts, die slechts eenige uren aanhield. Den 31 bevond zich ZM. zooveel beter, dat den volgenden dag, zoo die gunstige toestand voortduurde, geen bulletin zou worden uitgegeven.

Kerkvoogden der herv. gemeente te Breda verkochten, op Zr Ms autorisatie, in 1842 de kleine of Markendaalsche kerk en toren. Het stedelijk bestuur (behalve één lid geheel roomsch) verzette zich geregtelijk tegen dezen verkoop, op grond dat ten gevolge van de Hervorming en den Munsterschen vrede, de protestanten wel in 't *bezit* maar geenzins *eigenaars* waren der kerk en goederen. Bij de regtbank te 's Bosch en bij 't hof van N.Braband werd de verkoop gehandhaafd. De stad kwam in cassatie. De Hooge Raad heeft bij arrest van 19 jl. de cassatie geweigerd en 't arrest van 't hof bevestigd. Alzoo is het voor alle herv. gemeenten des lands, door de uitspraak van 't hoogste regterlijk collegie uitgemaakt, dat zij niet alleen hebben *'t bezit* maar wel degelijk ook *den eigendom* hunner kerken en kerkegoederen.

De Minister van Financien heeft aan den agent van 's rijks schatkist te Groningen tekennengegeven, dat zijne resolutie van 6 Maart jl. betreffende gesnoeide oude vijfjes, alleen ziet op de stukken, tot welke, gelijk de resolutie luidt, de misdadige hand der geldsnoeijers zich *nu* ook had uitgestrekt, dus tot *versch* gesnoeide stukken.

De Handelmaatschappij heeft bij circulaire van 24 jl. eene inschrijving geopend ter levering van $^5/_4$ en $^6/_4$ calicots, de $^5/_4$ voor *f* 4 en de $^6/_4$ voor *f* 4.65 het stuk, in verband met den aanmaak van goederen voor binnenlandsch gebruik, gezamenlijk tot eene hoeveelheid van hoogstens 3,000,000 ellen, wordende als premie voor den laatst bedoelden aanmaak, door de Maatschappij vastgesteld een cent per el $^6/_4$ breedte met $\frac{1}{4}$ cent meer of minder voor elke $\frac{1}{4}$ el meerder of minder breedte. Deze inschrijving op calicots geschiedt onder voorwaarde, dat aan de aflevering derzelve verbonden worde de vervaardiging van minstens eene dubbele hoeveelheid goederen voor inlandsch debiet, dat is 2 el van deze goederen tegen één el calicot, terwijl de aanbiedingen, die in evenredigheid de grootste hoeveelheid goederen voor binnenlandsch debiet bevatten, 't eerst in aanmerking zullen komen. 't Bewijs der vervaardiging der goederen voor inlandsch debiet, moet worden overgelegd vóór dat de calicots worden betaald, terwijl de fabrijcanten zelve voor 't debiet daarvan moeten zorgen. Bij de toewijzing zal worden opgegeven de breedte, welke de lisière der goederen van de eene en andere klasse zullen hebben, terwijl die goederen voor inlandsch debiet, welke nagenoeg met de 2400 draads-calicots overeenkomen, in stukken moeten worden aangemaakt, waarvan 't geheel of gedeelte van dien, niet overeenkomt met de lengte in O.Indie gewild, opdat eene latere uitzending derwaarts in 't algemeen belang worde voorgekomen. Deze maatregel, welke de Maatschappij groote opoffering kost, beoogt een dubbel doel 1° de arbeidende klasse in Twenthe werk te geven, want de bepaling omtrent de lisière belet ouden voorraad te leveren, 2° aanmoediging tot een nieuw fabricaat, dat eens gevestigd, zooveel werk zal aanbrengen, dat Twenthe voor geene overmarkt op Java meer behoeft te vreezen.

De wet tot de intrekking der Zeven-kinder-wet is den 27 Maart afgekondigd: vijf dagen later komt zij in werking.

Op 't adres der Heeren ontwerpers eener nederl. kolonisatie op Borneo, heeft de Regering, volgens missive des Ministers van Kolonien van 12 Jan. jl., de beschikking aangehouden, *uithoofde een onderzoek sedert eenigen tijd aanhangig was omtrent de geschiktheid voor eene europische kolonisatie ook bepaaldelijk van Borneo.*

De Gouverneur van Vriesland waarschuwt tegen den aankoop en 't gebruik van mest afkomstig uit plaatsen, waar de longziekte onder 't vee heerscht, kunnende door den mest de ziekte ligt worden overgebragt.

Te Rotterdam is beroepen Dr *Doedes* herv. pred. te Hall.

In 't dagblad van Rome wordt berigt, dat de Sultan van 't eiland Banka, eene onzer O.I. bezittingen, den r.cath. pastoor te Sincapore verzocht had hem en zijn gezin te doopen.

Na de weigering der r.c. geestelijkheid, om de begrafenis van den hr *Gellé* bijtewonen [zie n. 25], heeft het stedelijk bestuur van Luxemburg gelast een kruis aantekoopen, dat op 't stadshuis bewaard zal worden, om te dienen bij de begrafenis van catholijken, aan wie de geestelijkheid haar bijstand mogt weigeren.

De *Utr. Avondpost* bevat de volgende echte berigten uit Batavia dd. 31 Jan. jl.: »De onvriendelijke gezindheid der pas overwonnen vorsten van Bali blijft aanhouden; verschansingen werden nabij 't Nederl. fort te Beliling opgeworpen. De gemeenschap tusschen de bevolking en de bezetting dier sterkte is belemmerd. De gezondheidstoestand onzer troepen bleef ongunstig, zoodat aanhoudende vervangingen noodig waren. 't Fort, waarover 't bevel, na 't vertrek van den later overleden kapitein *de Korte*, was opgedragen aan kapt. *Schwenck*, was in voldoenden staat van tegenweer tegen elken vijandelijken aanval der bevolking. Pogingen, door middel van Balinesche zendelingen in 't werk gesteld, om de vorsten van Lombok van onze zijde aftetrekken, waren geheel mislukt. Ook naar Singapoer waren zendelingen afgevaardigd, doch de Britsche autoriteiten schijnen hun te hebben begrijpelijk gemaakt, dat zij van dien kant geene hulp te wachten hadden en dat stille onderwerping aan 't traktaat, de verstandigste partij was. Overigens was de vorst van Beliling druk bezig met het herstellen van zijn gedurende de laatste expeditie vernield paleis (Kraton) te Singaradja, daartoe gedreven door 't volksgeloof, dat, bij niet bewoning van denzelven, gedurende meer dan een jaar, 't geheele vorstelijk geslacht uitsterft. 't Volk gaf op Bali alle blijken van vredesgezindheid. De zucht naar oorlog bestond uitsluitend bij de hoofden. Inmiddels werden de bepalingen van 't verdrag omtrent de afschaffing van 't strandregt stipt door de bevolking in acht genomen, vermits twee gestrande Nederl. vaartuigen alle hulp ondervonden en geene plundering ondergingen. — 't Is bekend dat de Oosterling zelden zijn meerdere nadert, zonder hem een klein geschenk als teeken van eerbied aantebieden. Die geschenken zijn steeds van zeer geringe waarde, zoo als vruchten, gevogelte, enz. Dezelve te weigeren zou strijden tegen 't algemeen gebruik. Eenige maanden geleden ontving een ambtenaar een klein kistje met thee. Bij de opening werd het bevonden ook *f* 4000 in bankpapier te bevatten. Pligtmatig werd die som overgeleverd aan 't gouvernement. De Gouverneur-gen. heeft dezelve ter beschikking gesteld der Prot. en R. C. Weeshuizen."

De H.H. *J. van Geuns* en *H. de Clercq Gz.* trachten eene namelooze vennootschap opterigten, *Duikerreederij* genaamd en ten doel hebbende, de duikerkunst uitteoefenen en toetepassen om gezonken ladingen en schepen te redden, onder water liggende schepen of wrakken te ligten en te sloopen, beletselen voor de scheepvaart wegteruimen, schepen, sluizen, dammen, waterkeeringen onder water te onderzoeken of te herstellen, enz., en zulks door alle thans bekende of nader toetepassen middelen, bepaaldelijk met de *helmduikers* (niet met de duikerklok, die in vele opzigten een onvoldoend werktuig is). 't Fonds dezer vennootschap is bepaald op *f* 120,000; aan haar wordt afgestaan de door *J. van Geuns* verkregen vergunning om met duikers te visschen op 't wrak der *Lutine*, voor jaren tusschen Vlieland en Terschelling gezonken met veel goud en zilver.

De groote fransche Kanselredenaar, pater *Lacordaire* denkt er aan, zegt *de Tijd*, Nederland te bezoeken en te 's Hage eenige conferencien of godsdienstige bijeenkomsten te houden.

In de *Sneeker Ct* leest men d.d. 1 April, dat nabij Tolhuis bij eene opgraving oudheden gevonden zijn, en een aantal kenners en liefhebbers zich derwaarts begaven tot persoonlijk onderzoek. Er is gevonden 1°. een zilveren penning met het opschrift IVBILEUM ARGENT; zoo *bilé* eene oude munt is, kan de beteekenis wel zijn *IV bileën van zilver;* 2°. een steen van 1 voet dikte en 4 □ voeten oppervlakte, die welligt eenmaal tot deksteen van een graf diende, want de inscriptie in ruwe letters is DITI SE ENSE CHE ET, dat men zou kunnen vertalen door *hij doe zich gelden door zijn rijk zwaard.* De zorg, waarmede deze voorwerpen bij de opgraving behandeld zijn, mag men houden voor eene vrucht der oproepingen van prof. *van der Chijs*, en belooft voor de oudheidkundige wetenschap nog veel dergelijke ontdekkingen.

Te Leeuwarden is gevormd dit 6tal herv. predikanten: Dr *Moll* te Goes, *Oort* te Delft, Dr *Modderman* te Oudkerk, Dr *van Staveren* te Kedichem, *Broedelet* te Gouda, *van Koetsveld* te Schoonhoven.

ZM. heeft 15jarig octrooi verleend aan *C. Verveer*, woonachtig aan de Kaag, op eene nieuwe wijze om land aantewinnen door aanslibbing.

Assen, *3 April.* De regtbank alhier heeft bij vonnis van 31 Maart, op grond van art. 69 van 't reglement op de middelen van vervoer te lande van 24 Nov. 1829 Staatsblad n. 73, *Albert Woestenveld*, voerman eener diligence, veroordeeld tot *f* 10 boete en de kosten, des noods bij lijfsdwang te verhalen, als hebbende den bok verlaten voordat de paarden waren afgespannen en zonder dat een ander persoon zich voor dezelve had geplaatst. Dit verzuim had den 1 Febr. jl. plaats en veroorzaakte 't omstorten van een bijwagen der hollandsche diligence te Uffelte.

— Bij vonnis van denzelfden dag heeft de regtbank drie knapen, respectivelijk van 11, 13 en 15 jaren, wegens 't afrukken van dennetakken in 't Nieuwe Stads bosch, schuldig verklaard aan diefstal met oordeel des onderscheids en veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De regering heeft omtrent de hermunting 't volgende medegedeeld. Het verlies over het reeds vermunte is niet zoo groot als voorloopig berekend was; dit zal denkelijk ook bij de verdere hermunting 't geval zijn. De in 1845 voor 't herstel van 't muntwezen toegestane som van *f* 6,212,000 was niet te laag geraamd; zoo de hoeveelheid der oude muntspecien beantwoord had aan die, welke men aanwezig achtte bij 't doen der raming; doch van verscheiden muntsoorten is meer bevonden, en hoeveel er bestaat van de nog niet ingewisselde, is nog onzeker; te oordeelen naar de reeds ingetrokken sommen, zal waarschijnlijk ten slotte eenige aanvulling noodig zijn der oorspronkelijk geraamde som voor deze uitgaven. Men

kan niet bepalen, wanneer al 't oude zilvergeld zal ingewisseld zijn: dit hangt af van de voortzetting der hermunting, die thans gebragt is tot ruim 2½ millioen 's maands in de grove specien. Daarbij wordt thans nog eene inrigting gemaakt voor 't slaan der kleinere munten; eerst als deze gereed is, zal men kunnen denken aan de geheele intrekking der oude vijfjes. Ook de regering wenscht de muntbiljetten te verminderen; zij is voornemens dat allengs te doen, en wel voor een gedeelte reeds spoedig, in verband met de vordering der aanmunting; men houde echter in 't oog, dat er nog oude specien zijn intetrekken, waarbij de muntbiljetten ook nog de diensten moeten bewijzen, waartoe ze bij de wet bestemd zijn. De som der nog niet ingetrokken zeeuwsche rijksdaalders, wordt berekend op *f* 10,000,000, en die van derzelver onderdeelen op *f* 2,000,000; beide deze specien zijn echter, meent men, grootendeels bij de Nederl. Bank aanwezig.

In de zitting van den 29 is met 21 tegen 20 stemmen aangenomen het wetsontwerp strekkende om op de begrooting voor 1847 overtebrengen een deel der op de begrooting voor 1846 uitgetrokken som voor uitgaven tot herstel van 't muntwezen, en om tot dekking dier uitgaven, de middelen over 1846 aantevullen met de opbrengst van 1000 aandeelen in de Nederl. Bank, toebehoorende aan 't rijk. Tegen hetzelve werd aangevoerd, dat de aanvulling der middelen over 1846, beter kon geschieden als 't resultaat van die dienst bekend zou zijn; dat bij den staat der schatkist, aan die aanvulling nog geen behoefte bestond; dat er in allen geval tot die aanvulling betere middelen waren dan de verkoop der Bankactien. De Minister van Financien verdedigde 't ontwerp; hij kon geene uitgaven doen, zeide hij, zonder daartoe door eene wet gemagtigd te zijn, en hij verlangde geen verlof tot het doen der uitgaven zonder aanvulling der middelen; overtuigd dat hij de aangevraagde gelden kon noodig hebben, kon hij van die aanvrage niet afzien zonder 's lands crediet te wagen. Werd 't ontwerp thans niet aangenomen, dan moest de hermunting stilstaan; geen dag kon en mogt er meer voortgegaan worden zonder wettiging der dit jaar reeds gedane uitgaven; reeds twee maanden had hij dit op zijne verantwoordelijkheid genomen, maar langer mogt hij zulks niet doen; tot de groote operatien, die dit jaar zouden moeten plaats hebben, kon hij niet overgaan zonder de zekerheid, dat hij over de noodige middelen zou kunnen beschikken. Hij hoopte dat na al het sedert 1843 door hem verrigte, de Kamer hem ook nu weer een blijk van vertrouwen zou schenken. Hij wilde geenszins dadelijk de bankactien verkoopen, maar hij moest daarover kunnen beschikken zoodra het noodig mogt zijn. Ondanks des ministers krachtigen aandrang, is 't ontwerp slechts met ééne stem meerderheid doorgegaan.

—»Om ons muntstelsel op hechte grondslagen te doen rusten, is het noodig, dat voortaan de standpenningen slechts van één metaal vervaardigd worden: dit is, zegt de Toelichtende Memorie van 't wetsontwerp *tot regeling van 't nederl. muntwezen*, het hoofddoel dezer voordragt. De Regering verheugt zich daarmede een reeds lang ook bij haar gekoesterden wensch te kunnen vervullen. Bij den gewenschten gang, dien 't hermuntingswerk ondervindt, is ernstig overwogen, of het tegenwoordig tijdstip ook geschikt is om wettelijke bepalingen te maken, die niet alleen den weg banen tot den enkelen zilveren standaard, maar ook de Regering de gelegenheid geven om, wanneer de omstandigheden daarvoor gunstig worden bevonden, daadwerkelijk ons muntstelsel tot dien enkelen zilveren standaard terugtebrengen, door aan 't goud de hoedanigheid van standpenning te ontnemen.

»Want terwijl de nadeelen van een dubbelen standaard dikwijls met zeer veel overdrijving zijn afgeschilderd, moet men ze echter niet geheel over 't hoofd zien, en zoo eene gunstige gelegenheid zich aanbiedt om de mogelijke gevolgen eener veranderde verhouding tusschen de waarde van 't goud en 't zilver voortekomen, moet de regering daarvan gebruik maken.

»De Regering den gang nagegaan hebbende der verhouding, welke goud en zilver in de laatste jaren tot elkander gehad hebben, en daaruit tot het besluit gekomen zijnde, dat die verhouding in 't algemeen gunstig voor ons blijft en dienstig om van zelf tot den zilveren standaard te geraken, mogt echter niet over 't hoofd zien, dat in die verhouding zich van tijd tot tijd storingen kunnen vertoonen, die de waarde van 't goud in verhouding tot die van 't zilver tijdelijk doen teruggaan, terwijl ook, waarvan echter voor 't tegenwoordige niets met zekerheid te voorspellen is, de goudproductie door zekere omstandigheden, in grooter mate dan de zilverproductie zou kunnen toenemen. Ons muntstelsel te wapenen tegen zoodanige, hetzij tijdelijke hetzij voortdurende omstandigheden, waarbij 't goud in verhouding tot het zilver, zou dalen beneden de thans in ons muntstelsel aangenomene verhouding van 1: 15.604, is 't hoofddoel dezer wet. De Regering acht het tegenwoordige tijdstip gunstig om wettelijk de noodige bepalingen te maken, waarbij haar de middelen verschaft worden om ter geschikter tijd dat doel te bereiken, en aldus ons muntstelsel te doen rusten op grondslagen, die aan de voorschriften der wetenschap beantwoorden.

»Daartoe bieden zich twee middelen aan. Vooreerst moet men geene gouden standpenningen meer in de wet opnemen: zoodoende belet men speculatien om, bij lagen prijs van 't goud, nog meer 10guldenstukken te doen aanmunten en daarvoor zilveren specien uittevoeren. Dit middel op zich zelf is echter niet afdoende: het belet niet, dat men van de groote hoeveelheid gouden standpenningen, die reeds aangemunt zijn, voor zoodanige speculatien gebruik make. Daarom dient de Regering de bevoegdheid te verkrijgen om, wanneer zij het tijdstip daarvoor geschikt oordeelt, aan de vijf- en tienguldenstukken hunne hoedanigheid van standpenning te ontnemen. Zulks kan echter, behoudens de regelen van regt en billijkheid, niet geschieden, zonder den houders dier stukken, welke thans weten, dat zij ze altijd tegen eene vaste waarde, in zilveren standpenningen uitgedrukt, kunnen verruilen, daartoe de gelegenheid te geven. Daarom wordt bij art. 23 der voordragt den koning voorbehouden, de gelegenheid opentestellen tot intrekking, op zoodanige wijze als Hd. zal goedvinden, der gouden stukken van *f* 10 en *f* 5, gemunt tot een bedrag van *f* 172,584,850: zulks geschied zijnde, zijn die stukken geene standpenningen meer maar bloot negotiepenningen. De regering ontveinst zich geenszins 't belangrijke van dien maatregel en deszelfs bezwaren; zij gevoelt te zeer, dat eene gelukkige keuze van den tijd der inwisseling den grootsten invloed moet uitoefenen op 't welslagen van den maatregel en op de meerdere of mindere kosten daarmede verbonden, dan dat zij nu reeds zou willen bepalen, wanneer dezelve zal plaats hebben. Er bestaan ook te veel gouden standpenningen, dan dat zij zou kunnen beloven, ze in eens intewisselen.

»Verder behelst de voordragt eenige verbeteringen in de kleinere zilvermunten. Bij de wet van 22 Maart 1839 is voor alle onderdeelen van den gulden hetzelfde gehalte aangenomen en 't gewigt gesteld in dezelfde verhouding als de waarde. Oppervlakkig, vooral bij de lezing eener muntwet, schijnt het fraai, dat zoowel vier 25centstukken als tien 10centstukken juist een gulden wegen; doch in de praktijk brengt de gelijkwigtigheid der onderdeelen met de eenheid 't groote ongerief mede, dat daardoor die onderdeelen buitengemeen klein worden. Het 10centstuk volgens de wet van 22 Maart

1839, kan niet grooter vallen, dan 't 5centstuk volgens de wet van 28 Sept. 1816 was. Dit is bij die stukken, die 't meest door de handen gaan, een aanmerkelijk ongerief. In allen geval bestaat die gelijkwigtigheid alleen zoolang de stukken nieuw zijn: want de onderdeelen slijten veel meer dan de eenheid, omdat ze grooter oppervlakte hebben en veel meer door de handen gaan. De regering acht het dus beter, het denkbeeld van een gelijk gehalte en een gewigt in verhouding tot dat der eenheid, voor de kleinere stukken te laten varen. Zij meent den halven gulden als standpenning te moeten behouden, de kleinere zilveren stukken als pasmunt te kunnen beschouwen en die dus een gewigt te kunnen geven afwijkende van dat der eenheid, waardoor zij dan noodwendig ook van een lager gehalte worden. De regering meent een ander denkbeeld daarmede te kunnen vereenigen: de kleinere-munten alleen tot bijpassing dienende, belet niets derzelver inhoud fijn zilver zóó te nemen dat de kosten van aanmunting dezer specie daardoor gedekt worden; dit is door mannen van practijk zoowel als door mannen van wetenschap dikwijls aangeprezen.

»Voor de 25-, 10- en 5centstukken respectivelijk de gewigten van 3.5, 1.4 en 0.7 wigtje aannemende, kan men die stukken eene middellijn en eene dikte geven in eene goede verhouding staande tot die der heele en halve guldens. Zij worden dan tevens voor de dagelijksche circulatie veel geschikter, dan zij volgens de wet van 22 Maart 1839 zouden zijn, terwijl men, die wet behoudende, het denkbeeld om 5centstukken te maken, moet laten varen. Wilde men nu alleen hierin voorzien en de stukken van eene voor de circulatie voegzamer grootte maken, dan zouden ze 't gehalte van 675 duizendsten moeten hebben, om een inhoud fijn zilver te bezitten met dien der munteenheid overeenstemmende. Wil men echter tevens de innerlijke waarde der pasmunt zóó nemen, dat men de fabricatiekosten ruimschoots dekt, dan moet men 't gehalte iets lager stellen. Dikwijls is beweerd dat men de pas- of scheidemunt veilig op 5 tot 10 pCt minder innerlijke waarde dan de munteenheid kan slaan. De regering meent echter die waarde-vermindering niet verder dan tot 5 pCt te moeten uitstrekken: dit is meer dan voldoende om de fabricatiekosten goedtemaken, doch niet genoeg om tot buitenlandsche nabootsing uittelokken. Door de voorgedragen vermindering van 't gehalte van 675 duizendsten op 640 duizendsten, wordt ruim 5 pCt bespaard op de innerlijke waarde der pasmunt. De in de voordragt voorgeschreven jaarlijksche mededeeling in de *Staatscourant* van 't bedrag, dat van elke specie in 't vorig jaar is aangemunt, geeft zekerheid, dat men 't bedrag dezer muntspecien niet noodeloos zal opvoeren.

»Tevens strekt de voordragt om alle bepalingen betreffende 't muntwezen in ééne wet te vereenigen; wordende daarbij alle wetten tot regeling van 't muntwezen van vroeger dagteekening dan de wet van 18 Dec. 1845, ingetrokken.

»De wet geen gouden standpenningen meer toestaande, wordt, met behoud van den gouden ducaat, een nieuwe negotiepenning voorgedragen, den naam van *Willem* dragende, een naam met 's lands geschiedenis naauw verbonden, en ook voor 't 10guldenstuk door 't algemeen reeds aangenomen. Dit stuk zal in gewigt en gehalte met het gouden 10guldenstuk overeenkomen, doch op den stempel de veranderingen ondergaan noodig om te doen zien, dat het geen standpenning meer is: op hetzelve zal nml., volgens de voordragt, niet meer de waarde van tien gulden, maar 't gewigt en 't gehalte worden uitgedrukt. Hetzelve zal, zoo men zich vleit, buitenslands niet minder dan thans de 10guldenstukken, gezocht zijn, en dus onder anderen den zich buitenslands bevindenden nederlander die gemakken opleveren, die hij thans van het 10guldenstuk geniet. Voor 't gerief des handels wordt bepaald, dat van den gouden ducaat ook dubbele, van den gouden Willem zoowel dubbele als halve kunnen vervaardigd worden.

»Aan den koning wordt overgelaten te bepalen de middellijnen der onderscheidene muntspecien, en 't muntloon t betalen door bijzondere personen.

»Eindelijk wordt het bedrag, dat iemand verpligt kan worden aantenemen van de kleinere zilveren specien, die nu pasmunt worden, verminderd tot *f* 10, zijnde het thans een vijfde der te betalen som."

Buitenland.

't Kanton Bern is in onrust door dat de regering Dr *Zeller* van Tubingen tot hoogleeraar in de godgeleerdheid benoemd heeft. Deze benoeming vindt zeer veel tegenkanting, omdat de benoemde de gevoelens van den befaamden Dr *Strauss* schijnt te deelen. De Groote Raad heeft den 24, na eene beraadslaging, die van smorgens 8 tot 10 ure savonds duurde, besloten de petities tegen *Zeller* ter zijde te leggen.

Zekere *Apfel*, den 11jl. overleden, heeft zijn vermogen aan de stad Straatsburg gemaakt, onder bepaling dat het nog acht jaren met de renten zal worden vermeerderd, zullende hetzelve dan 3 millioen fr. bedragen, en dat dan de opbrengst grootendeels zal dienen tot onderhoud en opluistering van den schouwburg te Straatsburg, zonder dat de stad hare jaarlijksche toelage aan den schouwburg mag intrekken.

☞ Mr. *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal, op woensdag den 7 April 1847, des morgens te 10 uren, ten huize van *Willem Hiddingh*, te Gasselte, in het openbaar verkoopen:

Eenige **Landerijen**, bestaande in 6 Mudden **Bouwland**, eenig **Hooi- en Weideland**, en $\frac{1}{4}$ **Waar Waardeel**, in de ongescheiden Markte van Gasselte, alles toebehoorende aan de Weduwe *Hendrik Braams* en Kinderen, te Gasselte.

Zuidlaren den 1 April 1847. *De Notaris voornoemd,* C. E. KNIPHORST.

Koevorden, 29 *Maart.* Rogge *f* 10.25; Boekweit *f* 7.50; Boter, ned. pond *f* 0.60.

Hoogeveen, 30 *Maart.* Rogge *f* 10.55; Boekweit *f* 8.25; Boter n. p. *f* 0.52; Honig n. p. *f* 0.26.

Ter markt aangebragt: 66$\frac{1}{2}$ mudd. Rogge; 67 mudd. Boekw.; 60 pond. Boter; 400 pond. Honig.

Assen, 1 *April.* Rogge *f* 10.10 a *f* 9.00; Boekweit *f* 7.30 a *f* 7.00; Aardappelen *f* 3.80 a *f* 2.65; Boter *f* 0.62$\frac{1}{2}$ a *f* 0.60.

Aantal: 270 mudd. Rogge; 37 mudd. Boekw.; 63 mudd. Aardappelen; 120 ned. pond. Boter; 180 Wagens.

Kampen, 29 *Maart.* Tarwe *f* 15 a *f* 15.25. Rogge *f* 12 a *f* 13. Boekweit *f* 10 a *f* 10.25. Boter $\frac{1}{8}$ ton *f* 15 a *f* 15.50.

Groningen, 30 *Maart.* Tarwe *f* 12.25 a *f* 13.25. Rogge *f* 9.65 a *f* 10.65. Boekweit *f* 8.30 a *f* 8.70. Garst *f* 7 a *f* 8. Dikke haver *f* 4.20 a *f* 6. Voerhaver *f* 3.90 a *f* 4.80. Paardeboonen *f* 9.50 a *f* 10.25. Koolzaad *f* 11.25 a *f* 11.75. Gort grove *f* 12 a *f* 13, parel 100 ned. pond *f* 18 a *f* 19. Raapolie per vat *f* 35. Tarwe 50 c. lager aangeboden. Rogge tegen eene verlaging van 25 c. moeijelijk te plaatsen. Boekweit tot genoteerde prijzen wel te verkoopen. Gerst als genoteerd wel afgaande. Haver vond tot de genoteerde verlaagde prijzen wel koopers. Koolzaad met weinig handel in een doen. Gort en boonen lager afgegeven.

Amsterdam, 31 *Maart.* Werk. Sch. 2$\frac{1}{2}$ pct 58$\frac{5}{16}$ a $\frac{1}{2}$; dito 3 pct 71 a $\frac{1}{8}$; dito op resc. 3 pct. 70$\frac{13}{16}$ a 71; Werk. Sch. 4 pct 91$\frac{7}{16}$ a $\frac{1}{2}$; O.I. leening 4 pct » a »; Am. Synd. 3$\frac{1}{2}$ pct 87$\frac{7}{8}$; Handelm. 4$\frac{1}{2}$ pct 173$\frac{1}{2}$ a $\frac{5}{8}$; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijn-spoorweg 4$\frac{1}{2}$ pct » a »; Aand. Holl. Spoorweg Maatschappij 94$\frac{1}{2}$.